

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 16 września 2026 roku

Sprawa: Interpelacja nr 19377
Znak sprawy: PT1.054.50.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

nawiązując do interpelacji nr 19377 złożonej przez grupę posłów sprawie opodatkowania podatkiem VAT świadczeń zakwaterowania i wyżywienia zapewnianych uchodźcom z Ukrainy przez przedsiębiorców w ramach systemu pomocy publicznej, uprzejmie informuję.

Środki finansowe otrzymywane z tytułu pomocy w zakresie zakwaterowania i wyżywienia udzielanej uchodźcom z Ukrainy, zapewnianej przez przedsiębiorców, ale również przez obywateli, a finansowanej ze środków budżetu państwa, były wypłacane na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹. Ustawa ta przewidywała różne rodzaje takich świadczeń finansowych, przyznawanych na podstawie różnych przepisów tej ustawy i na różnych warunkach.

Z ogólnych zasad systemu podatku od towarów i usług (VAT) wynika, że opodatkowaniu tym podatkiem podlegają co do zasady czynności odpłatne, co oznacza konieczność wystąpienia zależności pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym w zamian wynagrodzeniem². W przypadku, gdy korelacja pomiędzy wykonanymi czynnościami a otrzymanym finansowaniem nie występuje, dana czynność nie podlega opodatkowaniu VAT.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 337, z późn. zm.

² Art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.) – dalej: ustawa o VAT.

Co istotne, opodatkowanie VAT danej czynności determinuje odpłatność (wystąpienie wynagrodzenia), a nie osiągnięcie zysku.

Dodatkowo, aby czynność odpłatna podlegała opodatkowaniu musi ona zostać wykonana przez podatnika działającego w tym charakterze (tj. w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej³).

Ocena każdej czynności pod kątem uznania jej za odpłatną, czyli podlegającą opodatkowaniu VAT, powinna być dokonywana indywidualnie, na podstawie całokształtu towarzyszących jej okoliczności faktycznych i prawnych.

Przykładowo można wskazać, że w przypadku czynności wykonywanych na podstawie umów zawieranych przez przedsiębiorców z jednostkami samorządu terytorialnego zlecającymi zapewnienie zakwaterowania dla obywateli Ukrainy za określonym wynagrodzeniem, czynności takie należy uznać co do zasady za opodatkowane VAT. Takie przypadki regulowane były art. 12 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Świadczenia wypłacane udzielającym pomocy uchodźcom ukraińskim przykładowo na podstawie art. 13 ww. ustawy miały zupełnie inny charakter i są odmiennie traktowane na gruncie przepisów dotyczących VAT.

Traktowanie na gruncie VAT różnych form finansowania wypłacanego na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, w tym w zakresie uznania otrzymanych środków finansowych za wynagrodzenie za zlecone i wykonane czynności, powinno być zatem oceniane, jak już wskazano, na podstawie analizy całokształtu warunków i zasad ich udzielania.

Należy też zaznaczyć, że w przypadku wątpliwości co do stosowania przepisów prawa podatkowego, podatnicy mają możliwość wystąpienia do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej o wydanie interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego, w tym również w sprawach dotyczących opodatkowania świadczeń wykonywanych na rzecz uchodźców z Ukrainy w ramach umów zawieranych z jednostkami samorządu terytorialnego. Zasady dotyczące wydawania interpretacji indywidualnych zostały uregulowane w art. 14b – 14s ustawy Ordynacja podatkowa⁴. Interpretacje takie dają podatnikom pewność co do prawidłowości sposobu rozliczenia ww. transakcji oraz ochronę prawną, o której mowa w art. 14k - 14m ustawy Ordynacja podatkowa.

Warto podkreślić, że w odniesieniu do przedmiotowych świadczeń, niektórzy podatnicy korzystali z tej możliwości.

Natomiast w przypadku powstania wątpliwości dotyczących wysokości stawki podatku VAT przedsiębiorcy mogą również zwrócić się do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z wnioskiem o wydanie wiążącej informacji stawkowej (WIS) – art. 42a – 42i ustawy o VAT. WIS nie tylko wskazuje podatnikowi właściwą dla danego towaru albo usługi stawkę podatku VAT, ale również zapewnia

³ Art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o VAT.

⁴ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2026 r. poz. 622, z późn. zm.).

odpowiednią ochronę, gwarantując tym samym bezpieczeństwo podatkowe transakcji.

W wydawanych w omawianym obszarze interpretacjach indywidualnych w zakresie podatku VAT, Dyrektor KIS zasadniczo zajmuje jednolite stanowisko, zgodnie z którym czynności w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy, wykonywane w trybie przepisów art. 12 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, są opodatkowane podatkiem VAT na zasadach ogólnych.

Zastrzeżenia przy tym wymaga, że każdy przypadek jest indywidualny i jest rozpatrywany przez organ podatkowy z uwzględnieniem przedstawionego zagadnienia oraz opisu stanu faktycznego albo zdarzenia przyszłego.

Podkreślić należy, że w związku ze ścisłą harmonizacją podatku VAT w Unii Europejskiej, państwa członkowskie mają ograniczoną swobodę wprowadzania rozwiązań w zakresie tego podatku – nie ma możliwości wprowadzenia regulacji, które nie wpisują się w ramy nakreślone przepisami unijnymi, w tym przede wszystkim dyrektywą VAT⁵, jak również orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE).

Wskazane na wstępie polskie przepisy w zakresie VAT pozostają w zgodzie z przepisami unijnymi. Odnosnie natomiast do ich wykładni w kontekście omawianej problematyki wskazać należy na postanowienie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 27 maja 2026 r. sygn.: I SA/Wr 1/26, którym skierowano do sądu unijnego pytania prejudycjalne w sprawie opodatkowania podatkiem VAT świadczeń za zakwaterowanie i wyżywienie uchodźców z Ukrainy wypłacanych przez wojewodę. Orzeczenie, które zostanie w tej sprawie wydane może wskazać kierunek interpretacyjny przepisów w zakresie VAT w odniesieniu do przedstawionego zagadnienia. Do czasu wydania orzeczenia przez sąd unijny, sprawy toczące się przed krajowymi sądami administracyjnymi, których przedmiot jest objęty pytaniem prejudycjalnym, są co do zasady przez sądy zawieszane.

Odnosząc się natomiast do kwestii rozwiązań funkcjonujących w obszarze świadczeń pomocy społecznej, pragnę wyjaśnić, że regulacje ustawy o VAT przewidują wprawdzie zwolnienie od VAT dla usług pomocy społecznej, jednak przepisy wskazują wprost, że zwolnienie to dotyczy usług w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej wykonywanych na rzecz beneficjentów tej pomocy przez

⁵ Dyrektywa 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1, z późn. zm.) – dalej: dyrektywa VAT.

określony krąg podmiotów⁶. Zwolnieniem tym zatem nie mogą być objęte świadczenia zakwaterowania i wyżywienia zapewniane uchodźcom z Ukrainy przez przedsiębiorców, również gdy są wykonywane na podstawie umów z jednostkami administracji publicznej.

Odnosnie natomiast do kwestii ewentualnych preferencji w VAT dla świadczeń w ramach systemu pomocy uchodźcom jako wykonywanych na zlecenie organów państwa, wskazania wymaga, że przepisy dyrektywy VAT nie przewidują generalnego wyłączenia z opodatkowania tym podatkiem wszystkich czynności związanych z realizacją zadań z zakresu pomocy humanitarnej wykonywanych na rzecz administracji publicznej.

Dla opodatkowania VAT nie ma co do zasady znaczenia status odbiorcy towaru czy usługi, jak i pochodzenie środków, które są przeznaczone finalnie na wypłatę wynagrodzenia. Jak już wskazano, ocena skutków prawnopodatkowych omawianych świadczeń na gruncie VAT powinna być dokonywana przy zastosowaniu zasad ogólnych tego podatku z uwzględnieniem całokształtu okoliczności faktycznych i prawnych towarzyszących każdemu indywidualnemu przypadkowi..

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów

⁶ Zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 22 ustawy o VAT zwolnieniem od podatku objęte są usługi pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej oraz usługi określone w przepisach o przeciwdziałaniu przemocy domowej, a także dostawa towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane, na rzecz beneficjenta tej pomocy, wykonywane przez:

- a) regionalne ośrodki polityki społecznej, powiatowe centra pomocy rodzinie, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych, rodzinne domy pomocy, ośrodki wsparcia i ośrodki interwencji kryzysowej,
- b) wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę:
 - domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty posiadające zezwolenie wojewody,
 - placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
- c) placówki specjalistycznego poradnictwa,
- d) inne niż wymienione w lit. a-c placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie zezwolenia wojewody, wpisane do rejestru prowadzonego przez wojewodę,
- e) specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.